

**POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ
W GDAŃSKU**

Gdańsk, 2016.12.14

Sygn. akt: ŻN.8361.535.2016.JŻ.ML

**Cukiernia Sowa
Spółka Jawna
ul. Księdza Schulza 3
85 – 315 Bydgoszcz**

2016 - 12 - 14
POLECENIE

DECYZJA Nr ŻN.D.122.2016.ML

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 oraz art. 40a ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1604), art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 23) oraz § 6 Zarządzenia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku Nr PO.110.13.2013.PH z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie upoważnienia pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku do podejmowania, wydawania oraz podpisywania decyzji, postanowień, dokumentów i korespondencji w imieniu Wojewódzkiego Inspektora,

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku

działając w osobie: Anny Klecha – Naczelnika Wydziału Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych – legitymacja nr 000004, upoważnienie Nr PO.057.17.2013.PH, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wymierza Spółce Jawnej Cukiernia z siedzibą w Bydgoszczy karę pieniężną w wysokości 500,00 (słownie pięćset 00/100) złotych w związku z wprowadzeniem do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej tj. w § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29) tj. 5 partii lodów oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu bez opakowania o wartości 660 zł.:

- a) malaga w ilości 30 gałek lodów w cenie 3 zł/gałka, o wartości 90 zł,
- b) brzoskwinia w ilości 53 gałek lodów w cenie 3 zł/gałka, o wartości 159 zł,
- c) chałwa w ilości 23 gałek lodów w cenie 3 zł/gałka, o wartości 69 zł,
- d) kawa w ilości 53 gałek lodów w cenie 3 zł/gałka, o wartości 159 zł,
- e) donatello w ilości 61 gałek lodów w cenie 3 zł/gałka, o wartości 183 zł.

odebrałam 14.12.2016 [podpis]

- z uwagi na nie podanie na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu wykazu składników z uwzględnieniem substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji.

Powyższe stwierdzono w wyniku kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży na terenie Centrum Handlowego Madison w Gdańsku, ul. Rajska 10, należącym do Cukiernia Sowa Spółka Jawna z siedzibą w Bydgoszczy.

UZASADNIENIE

W dniach 29.08 – 02.09.2016 r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, działając na podstawie upoważnienia wydanego przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku Nr ŻN.057.535.2016.AK z dnia 29.08.2016 r., podstawa prawna: art. 3 ust. 1,2,3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. L 165 z 30.4.2004 r., str. 1-14 ze zm., Polskie wydanie specjalne Rozdział 3, Tom 45 s, s. 200-251), art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 678), w związku z art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1059) przeprowadzili kontrolę punkcie sprzedaży na terenie Centrum Handlowego Madison w Gdańsku, ul. Rajska 10 należącym do Cukiernia Sowa Spółka Jawna z siedzibą w Bydgoszczy.

W toku kontroli sprawdzano m. in. prawidłowość oznakowania artykułów spożywczych oferowanych do sprzedaży luzem (lodów). W wyniku powyższego zakwestionowano 5 partii lodów wymienionych powyżej o wartości 660 zł z uwagi na niepodanie na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu wykazu składników z uwzględnieniem substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji.

Powyższe nieprawidłowości stanowiły naruszenie § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29).

Podczas kontroli ustalono, że w kontrolowanej placówce uwidoczniiony był komunikat o treści: *”Szanowni Klienci, informujemy, że zgodnie z obowiązkiem wynikającym z aktualnych przepisów prawnych*, wykaz alergenów oraz składników produktów dostępny jest na Państwa żądanie u obsługi sklepu. * Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U z dnia 8 stycznia 2015 r., poz. 29)”*, natomiast katalog ze wszystkimi wymaganymi informacjami tj. wykazem

składników, w tym substancji i produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji znajdował się w biurze kontrolowanej placówki.

W piśmie z dnia 06.09.2016 r. strona wniosła uwagi do protokołu kontroli w tym odnośnie braku podania w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio klientowi finalnemu informacji o wykazie składników. W piśmie tym spółka zawarła następujące stanowisko, że dokument „Wykaz składników i alergenów w produktach” znajdował się w miejscu sprzedaży w segregatorze i osoby dokonujące kontroli w dniu 29.08.2016 otrzymały do wglądu niniejszy segregator i zapoznały się z jego zawartością, co odnotowały w protokole. Niniejszy segregator zawiera wymagane prawnie informacje o składnikach (z uwzględnieniem substancji alergicznych) i udostępniany jest każdorazowo zainteresowanym klientom. Co więcej, klient otrzymuje niniejsze opracowanie bezpośrednio do rąk własnych i osobiście zapoznaje się z niniejszymi materiałami.

Zdaniem spółki „*przepisy obowiązującego rozporządzenia nie definiują pojęcia „bezpośredniego dostępu” do wymaganej informacji. Niewątpliwie przez pojęcie bezpośredniego dostępu należy rozumieć dostęp osobisty, tzn. bez pośrednictwa osób trzecich, zatem możliwości bezpośredniego, na miejscu (w placówce handlowej) zapoznania się z wymaganymi prawem informacjami.*”

Ponadto strona podniosła, że „*nie zgadza się z ewentualną wykładnią, zgodnie z którą przez „miejsce bezpośrednio dostępne” należy rozumieć ekspozycję wymaganych prawem informacji na ladzie sprzedażowej, czy też stoliku w strefie konsumenckiej. Pojęcie bezpośredniości należy rozumieć zgodnie z kryteriami wykładni językowej i całościowej jako dostęp do treści informacji bez pośrednictwa osób trzecich, a więc możliwości osobistego zapoznania się z tą informacją, a nie dostęp polegający na wywieszeniu lub wyłożeniu wymaganych informacji na ladzie, stoliku lub w innym określonym miejscu sklepu.*”

Zdaniem strony przyjęte rozwiązanie zakładające uwidocznienie na ladzie sprzedaży komunikatu, z którego treścią zapoznali się przedstawiciele Inspekcji i udostępnienie wykazu składników produktów za pośrednictwem pracownika sklepu skutkuje rzetelnym poinformowaniem konsumenta o produkcie a tym samym oznacza spełnienie wymagań przepisów prawnych, gdyż „*najważniejszym obowiązkiem producenta i sprzedawcy jest udzielenie kupującemu wymaganych informacji, a personel sklepu Cukierni Sowa Sp. j. taką informację skutecznie, bezpośrednio na miejscu przekazuje*”. A ponadto „*przechowywanie segregatora z wykazem składników przez obsługę sklepu i udostępnianie do na życzenie klienta, jest także związane z zapewnieniem kompletności zawartych w tym opracowaniu informacji, ochronieniem jej przed zdekompletowaniem lub zniszczeniem w wyniku korzystania z segregatora bez wiedzy pracowników sklepu. Jest bowiem oczywiste, że zagubione części lub całego opracowania oznaczać będzie brak wymaganych prawem informacji dla innych konsumentów. Rozwiązanie polegające zabezpieczeniu segregatora łańcuszkiem lub przytwierdzenie go w inny sposób do witryny sklepu, skutkować może skrzepowaniem i dyskomfortem dla klienta poprzez narzucenie mu miejsca zapoznawania się z tymi*

materialami i zmuszenie klienta do stania wśród innych kupujących. Fizyczne zamocowanie segregatora do lady, witryny i innych elementów, może okazać się utrudnieniem w korzystaniu z niniejszego segregatora przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózku inwalidzkim. Także rozwiązanie polegające na zapewnieniu kilku jednakowych segregatorów w różnych miejscach sklepu nie jest według nas wykonalne, nie jest wskazane lub narzucane przez przepisy prawa.”

Reasumując spółka poinformowała, że nie może zgodzić się ze stosowaną przez Inspekcję interpretacją przepisu § 19 ust. 1 pkt 3 w związku z ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Ustosunkowując się do powyższych uwag strony postępowania organ podtrzymuje nadal swoje stanowisko zawarte w protokole kontroli.

Pismem z dnia 14.11.2016 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. środków spożywczych nieodpowiadającego jakości handlowej.

Ponadto w piśmie tym poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego – stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w toku postępowania, tj. do zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych.

Pismem z dnia 14.11.2016 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zwrócił się do przedsiębiorcy o wyliczenie i przesłanie informacji o wielkości osiągniętych obrotów i przychodów w 2015 r. Wymagane informacje spółka przedłożyła w dniu 25.11.2016 r.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ustalił i stwierdził co następuje.

W świetle przepisu art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych przez jakość handlową należy rozumieć cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno - spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania (art. 4 ust. 1 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych).

Artykuł 17 ust. 1 Rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 1.2.2002, str. 1 ze zm.) zwanego dalej

„Rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r.”, stanowi: „*Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów*”.

Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. I tak ust. 5 art. 8 ww. rozporządzenia stanowi: „*podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione*”. Z ust. 2 tego artykułu wynika, że podmiot odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Takim podmiotem działającym na rynku spożywczym jest strona postępowania, której działalność odpowiada definicji obrotu.

Jak wskazuje art. 44 ust. 2 ww. rozporządzenia nr 1169/2011, państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych lub elementów danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz - w stosownych przypadkach - form ich wyrażania i prezentacji.

Takim przepisem krajowym niewątpliwie jest cytowane powyżej rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków, które w § 19 ust. 1 określa, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (pkt 3).

Przepis § 19 ust. 2 cytowanego rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych stanowi, że dla produktów oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży wymagane informacje podaje się w miejscu sprzedaży (podkreślenie organu) na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu. Z powyższego wynika, iż informacje

te muszą być uwidocznione na wywieszce lub w inny sposób (np. w formie katalogu), a także muszą być bezpośrednio dostępne dla konsumenta w miejscu sprzedaży.

Ponadto ustawodawca jednoznacznie wskazuje, iż informacje, o których mowa powyżej powinny znajdować się w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, niezależnie od ewentualnych dodatkowych wskazówek kierowanych do konsumentów przez personel. Stosowana forma udostępniania informacji poprzez personel nie odpowiada celowi przepisu prawa cytowanego wyżej, jakim jest zapewnienie konsumentom informacji o dostępności składu produktów.

Kwestia bezpośredniej dostępności została wyjaśniona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m. in. w wyrokach z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1563/15, 17 listopada 2010 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1652/10 i 7 stycznia 2013 r. sygn. akt VI SA Wa 1914/12. Sąd wskazał w nich, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez domagania się ich lub konieczności podejmowania dodatkowych starań o ich uzyskanie od sprzedawcy. Konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami. Z tego względu, nie czyni zadość wymaganiom określonym w ww. przepisie udostępnianie informacji na temat żywności tylko i wyłącznie na życzenie konsumenta.

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. podano w:

Art. 44 ust. 1 *„W przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży:*

- a) przekazywanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c) jest obowiązkowe;*
- b) przekazywanie innych danych szczegółowych określonych w art. 9 i 10 nie jest obowiązkowe, chyba, że państwo członkowskie przyjmie przepisy krajowe zawierające wymóg przekazywania części lub wszystkich tych danych szczegółowych, lub elementów tych danych szczegółowych”.*

„Państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych lub elementów danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz – w stosownych przypadkach – form ich wyrażania i prezentacji”.

W myśl:

art. 9 ust. 1 lit. c) obowiązkowe jest podanie następujących danych szczegółowych: wszelkie składniki lub substancje pomocnicze w przetwórstwie wymienione w załączniku II lub uzyskane z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujące alergie lub reakcje

nietolerancji, użyte przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie”

art. 21 ust. 1. „Bez uszczerbku dla przepisów przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 dane szczegółowe o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c) spełniają następujące wymogi:

a) są oznaczane w wykazie składników zgodnie z zasadami określonymi w art. 18 ust. 1 z dokładnym odniesieniem do nazwy substancji lub produktu wymienionego w załączniku II oraz

b) nazwa substancji lub produktu wymienionego w załączniku II jest podkreślona za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki stylu lub koloru tła”.

Jak wskazuje art. 44 ust. 2 ww. rozporządzenia nr 1169/2011, państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych lub elementów danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz - w stosownych przypadkach - form ich wyrażania i prezentacji.

Takim przepisem krajowym niewątpliwie jest cytowane powyżej rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków, które w § 19 ust. 1 określa, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (pkt 3).

Przepis § 19 ust. 2 cytowanego rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych stanowi, że dla produktów oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży wymagane informacje podaje się w miejscu sprzedaży (podkreślenie organu) na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu. Z powyższego wynika, iż informacje te muszą być uwidocznione na wywieszce lub w inny sposób (np. w formie katalogu), a także muszą być bezpośrednio dostępne dla konsumenta w miejscu sprzedaży.

Ponadto ustawodawca jednoznacznie wskazuje, iż informacje, o których mowa powyżej powinny znajdować się w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, niezależnie od ewentualnych dodatkowych wskazówek kierowanych do konsumentów przez personel. Stosowana forma udostępniania informacji poprzez personel nie odpowiada celowi przepisu prawa cytowanego wyżej, jakim jest zapewnienie konsumentom informacji o dostępności składu produktów.

Kwestia bezpośredniej dostępności została wyjaśniona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m. in. w wyrokach z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1563/15, 17 listopada 2010 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1652/10 i 7 stycznia 2013 r. sygn. akt VI SA Wa 1914/12.

Sąd wskazał w nich, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez domagania się ich lub konieczności podejmowania dodatkowych starań o ich uzyskanie od sprzedawcy. Konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami. Z tego względu, nie czyni zadość wymaganiom określonym w ww. przepisie udostępnianie informacji na temat żywności tylko i wyłącznie na życzenie konsumenta.

Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3 *„Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno - spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł”*.

Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie ww. przepisu wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno – spożywcze, podlega karze przewidzianej w tym przepisie. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 04.08.2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest fakt wprowadzenia do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 07.05.2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej jest przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dlatego też kary pieniężne wymierzane w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 40 a ust. 5 ww. ustawy, nie mogą być symboliczne (wyrok Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010 r., sygn. VI SA/ Wa 769/10). Maksymalna kara tj. pięciokrotna wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu ww. wyrobów bez opakowania – luzem, określona w art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 3300 zł.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r, kary zastosowane w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił przede wszystkim: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość obrotów i przychodu.

Wykonując dyspozycję powyższego przepisu Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdził i uznał co następuje.

Kontrolowany przedsiębiorca jest producentem kwestionowanych lodów, ciąży zatem na nim bezsprzecznie obowiązek przestrzegania obowiązujących przepisów prawa a przede wszystkim dbałość o prawidłowe oznakowanie produktów oferowanych konsumentom w prowadzonym punkcie sprzedaży.

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku oceniając stopień szkodliwości czynu uznał, że w przypadku wyrobów oferowanych luzem oznakowanie w miejscu sprzedaży stanowi praktycznie jedyne źródło informacji dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego. Dlatego też stwierdzono, że brak uwidocznienia wykazu składników w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentowi lodów narusza znacznie interes konsumentów w zakresie prawa do informacji, gdyż pozbawia ich istotnej i podstawowej wiedzy o nabywanych środkach spożywczych, tj. o składnikach wykorzystanych do produkcji tych środków spożywczych i obecnych w nich w momencie oferowania konsumentowi finalnemu.

W konsekwencji konsumenci o szczególnej wrażliwości zdrowotnej i nie tolerujący pewnych substancji są narażeni na nieświadomy zakup niebezpiecznego dla nich produktu.

Strona postępowania ma obowiązek znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą oraz dołożenia wszelkich starań, aby nie dopuścić do sytuacji, w której przy towarze oferowanym do sprzedaży brak jest podstawowych informacji. Zdaniem organu przedsiębiorca powinien umożliwić konsumentowi zapoznanie się z wykazem składników, w tym substancji alergicznych poprzez dostarczenie wystarczającej liczby wykazów tych składników, tak aby konsumenci mogli z nich korzystać w sposób prosty, nie wymagający zasięgnięcia lub udzielania informacji ustnych od personelu sklepu.

Zatem wprowadzenie do obrotu przedmiotowych lodów bez wymaganych oznaczeń było niewątpliwie następstwem okoliczności, za które wyłącznie strona ponosi odpowiedzialność.

Z dokumentacji zgromadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gdańsku wynika, że kontrolowany przedsiębiorca po raz pierwszy naruszył przepisy cyt. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych.

Organ uznał, że wymierzona stronie kara wysokości 500,00 (pięćset 00/100 zł) będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Mając powyższe na uwadze Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa strona postępowania Spółka Jawna Cukiernia Sowa, ul. Księdza Schulza 3, 85 – 315 Bydgoszcz powinna wpłacić na rachunek bankowy

Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku

nr 03 101011400069692231000000 NBP Gdańsk

lub w kasie Inspektoratu, w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4 codziennie w dni robocze w godzinach 7:15 – 15:15 w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. Kara niezapłacona w terminie staje się zaległością podatkową w rozumieniu art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 613), od której naliczane są odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej.

POUCZENIE

1. Zgodnie z art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 KPA stronie postępowania służy odwołanie od niniejszej decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Pl. Powstańców Warszawy 1, 00 - 950 Warszawa. Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ul. Konopnickiej 4, 80 – 240 Gdańsk.
2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art.130 § 2 KPA).
3. Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jedn. Dz. U. z 2015, poz. 678) w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Działu III ustawy z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 613).

Otrzymują:

1. Cukiernia Sowa Spółka Jawna, ul. Księdza Schulza 3, 85 – 315 Bydgoszcz
2. Wydział BA w/m
3. a/a

Z up. POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA INSPEKCJI HANDLOWEJ
Anna Klecha
Anna Klecha
NACZELNIK WYDZIAŁU KONTROLI ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH I NIEŻYWNOŚCIOWYCH

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ul. Marii Konopnickiej 4, 80 – 240 Gdańsk	Tel. (058) 341 – 09 – 24 Fax. (058) 341 – 08 – 77 Fax. (058) 341 – 87 – 83
Wydział Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych	Tel. (058) 341 – 87 – 83 wew. 34, 40